

[Helge Larsen.]

serne for at øge tilgangen af frivillige. Hvorfor i øvrigt betragte bestræbelserne for at få tjenestetiden nedsat som et anslag mod forsvarsforliget? Det er jo netop sådan, at i den udstrækning man kan reducere tjenestetiden hen imod de 12 måneder, øger man de værnepligtiges positive indstilling til at medvirke. Intet er så opløsende for den fornemmelse, at man er inddraget i noget med en mening i, som dette at gå ørkesløs i flere måneder. Lad os føre en fornuftig personalepolitik. Hertil hører den nedsættelse af tjenestetiden, som er stillet i udsigt, og hertil hører også, at vi forbedrer de værnepligtiges og det frivillige mandskabs kaserneforhold. Hvorfor skal de stadig ligge 50-60 mand på én sovesal, og hvorfor skal de ikke have bedre mulighed for at være sig selv i fritiden?

Når jeg dernæst vender mig til den økonomiske politik, er jeg i ganske særlig grad tilfreds med bemærkningerne i åbnings-talen om oprettelsen af et organ, der kan følge den økonomiske udvikling og med mellemrum vejlede offentligheden herom. Jeg ser i dette en vilje til at effektivisere samordningspolitikken. Det er jo rigtigt, at samordningspolitikken led et knæk under forårets mange forhandlinger om vore økonomiske forhold; men det er lige så rigtigt, at en samordning i dag vel fra alle sider erkendes som en nødvendighed. Det gale i foråret var jo, at vore mange organisationer i deres krav og ønsker ikke tog det hensyn til helheden, som må være den logiske følge af samordningstanken, og fører det nu til, at vor konkurrenceevne svækkes og valutareserverne formindskes faretruende, er der næppe anden udvej, end at regeringen og folketinget må begrænse forbruget og fratage befolkningen en del af den indkomststigning, den fik i foråret. Vi er da i den situation, at regering og folketing står i kampstilling over for organisationerne. Skal det vise sig, risikerer vi at komme frem til et stort opgør mellem organisationer og samfundsmagt. Men vi ønsker ikke, at det skal komme så vidt, og derfor ønsker vi erhvervslivet og dets organisationer draget ind i et samarbejde, der kan sikre den store produktion og gode beskæftigelse samt et forholdsvis stabilt prisniveau. Det er ud fra en radikal be-

tragtning en selvfølge, at arbejdere, funktionærer, befolkningen som helhed skal have andel i den økonomiske fremgang. Vi ønsker, at fremgangen skal komme alle til gode, men vi ønsker også, at fremgangen skal være stabil, og så kan det ikke nytte, at man vil længere frem, end produktionen tillader. Nu hviler som bekendt arbejdsmarkedets og erhvervslivets dispositioner på private kontraktforhold, der normalt ikke bør dikteres af statsmagten. Vi ønsker ikke dette ændret, men vi ønsker, at tilpasningen af løn- og erhvervsforhold til den økonomiske politik planlægges på grundlag af oplysningerne om produktionens omfang og på grundlag af en vurdering af erhvervenes konkurrenceevne. Det er det, det nye uafhængige organ skal medvirke til gennem sine undersøgelser. Vi ved, at samordningspolitikken ikke kan påtvinges parterne direkte, men den skal som ægte demokratisk politik tilskynde dem til at betænke deres ansvar, og den skal lægge grundlaget for en støt fremadskridende udvikling. En sund økonomisk balance, som vi tilstræber gennem samordningspolitikken, er i sig selv af stor værdi, men den har naturligvis en ganske særlig værdi nu, da vi står over for øget konkurrence udefra og et hårdere erhvervs-klima, og dette gælder, ganske uanset om vi bliver medlem af fællesmarkedet eller vi ikke bliver det. De strengere vilkår må vi i alle tilfælde se i møde.

Siden folketinget den 4. august i år vedtog principbeslutningen om at søge optagelse i fællesmarkedet sammen med England, er der sket en væsentlig ændring i de følelser, hvormed man tidligere så hen til dansk deltagelse i fællesmarkedet. Der er indtruffet en mere virkelighedsnær bedømmelse af mulighederne for dansk erhvervsliv og specielt for dansk landbrug. Jeg har bemærket, at det store venstreblad *Fyens Tidende* den 16. september skrev, at man ikke ved indtræden skulle vente tusindårsriget. Det er så ganske rigtigt, men det er nogle andre toner end dem, der lød forud for principbeslutningen af 4. august. Der er for mig ikke tvivl om, at hvis England går ind i fællesmarkedet, må vi også gøre det. Vi kan ikke udsætte os for en situation, hvor markeder, der aftager mellem 80 og 90 pct. af vor land-